

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
Administrators Affecting Teachers' Professional Ethics Practices under
the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office

กชณิชา มังกรทอง

Kotchanicha Mungkorntong

สมชัย ชวลิตธาดา

Somchai Chavalitthada

มหาวิทยาลัยธนบุรี

Thonburi University

Email: k.nusara.namsuwan@gmail.com

(Received: August 20, 2025/ Revisec: October 17, 2025/ Accepted: December 12,2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในปีการศึกษา 2567 ได้จำนวนเป็น 322 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า : 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ส่วนด้านความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5) ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4) ด้านหลักความโปร่งใส (X_3) ด้านหลักคุณธรรม

(X_2) และด้านหลักนิติธรรม (X_1) สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้ร้อยละ 86.60 ($R^2 = 0.866$)

คำสำคัญ : การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา; การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

Abstract

The objectives of this research were to: (1) examine the level of governance-based administration of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; (2) examine the level of teachers' practices in accordance with professional ethics under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; and (3) investigate the governance-based administration of school administrators that influences teachers' practices in accordance with professional ethics under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. The sample group consisted of 322 school administrators and teachers under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office in the academic year 2024, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that : (1) Overall, the governance-based administration of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office was at the highest level. By aspect, cost-effectiveness ranked highest, followed by participation, while transparency ranked lowest. (2) Overall, teachers' practices in accordance with professional ethics under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office were also at the highest level. By aspect, ethics toward oneself ranked highest, followed by ethics toward the profession, while ethics toward colleagues ranked lowest. (3) Governance-based administration of school administrators had a statistically significant effect on teachers' practices in accordance with professional ethics at the .01 level. The order of influence from highest to lowest was: responsibility (X_5), cost-effectiveness (X_6), participation (X_4), transparency (X_3), morality (X_2), and rule of law (X_1). Together, these variables predicted teachers' practices in accordance with professional ethics by 86.60% ($R^2 = 0.866$).

Keywords: Governance-based administration of school administrators; teachers' professional ethics; Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อมาใช้ในการเตรียมความพร้อมแก่บุคคล สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป ให้เป็นสังคมแห่งสันติสุข ไม่เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สังคมไทยจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนตั้งแต่การปรับแนวคิดในการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าการกระจายอำนาจในการตัดสินใจผ่านกระบวนการกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศให้ประชาชนทุกระดับทุกอาชีพทั่วประเทศ เข้ามามีส่วนร่วมและปรับตัวเพื่อพัฒนาไปสู่สังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580)

เมื่อปี พ.ศ.2532 เป็นครั้งแรกที่พบว่ามีการใช้คำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (good governance) ขึ้นในรายงานของธนาคารโลก (World Bank) เรื่อง Sub - Sahara Africa from Crisis to Sustainable Growth สำหรับประเทศไทยนั้น ผลจากวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ทำให้ทุกฝ่ายในสังคมหันมาให้ความสนใจในเรื่องของธรรมาภิบาลมากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาข้อบกพร่องอันเกิดมาจากการขาดระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการควบคุมและตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ขาดการปลูกฝังจิตสำนึกจริยธรรมและคุณธรรม ก่อให้เกิดการกระทำผิดและทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เพราะสังคมจะรับรู้ได้ถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในสถานศึกษา เป็นความเชื่อที่สังคมยอมรับว่าเป็นจริง จากความเชื่อดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โดยการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือธรรมาภิบาลมาใช้ ในการบริหารงานในสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษามีระบบระเบียบ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษาก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องแนวคิดของ ประพัฒน์ โปธิวรคุณ (2554) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของธรรมาภิบาลไว้ว่าปัจจุบันแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายมากขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาหรือแม้แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างมีความต้องการธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น ธรรมาภิบาลกลายเป็นมาตรฐานสากลที่บ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตามแนวคิดของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ระบุวาระธรรมาภิบาลประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาแต่ยังพบความไม่โปร่งใสจากการรายงานการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สรุปผลการวิเคราะห์

ความเสี่ยงต่อการทุจริต พบว่ามีปัจจัยเสี่ยง 4 ลำดับโดยเรียงจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกผลประโยชน์ 2) การจัดตั้งงบประมาณให้กับโรงเรียนที่เป็นพวกพ้องของตนเอง 3) การขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ 4) การบริหารจัดการงบประมาณโดยเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องมากกว่าองค์กร เพื่อรองรับปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจน จึงทำให้เกิดข้อบกพร่องในเรื่องนิติธรรม คุณธรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารที่ผิดพลาด หากยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขอาจส่งผลเสียต่อองค์กรในภายภาคหน้า ส่งผลให้องค์กรครุหตความเคารพนับถือ หมตความเชื่อมั่น และแสดงออกมาในรูปของการกระทำ ทศนคติ ค่านิยมที่เปลี่ยนไปจากเดิม ความเต็มใจทุ่มเทเพื่อผลประโยชน์ขององค์กรและความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรลดลง

จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นประมวลความประพฤติที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) จรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นข้อกำหนดที่ควบคุมไม่ให้ผู้ประกอบการวิชาชีพประพฤติหรือปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หากผู้ประกอบการวิชาชีพสามารถกระทำได้ตามที่จรรยาบรรณวิชาชีพกำหนดไว้ก็จะทำให้ได้รับความเชื่อถือจากสังคม และได้มีกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่าจรรยาบรรณ ส่วนลักษณะวิชาชีพ ที่สำคัญคือเป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ นับว่าเป็นอาชีพที่ไม่ง่าย เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชีวิตเลือดเนื้อจิตใจ และจิตวิญญาณ ครูต้องสอนนักเรียน ติดต่อกับผู้ปกครองต้องระมัดระวังและใส่ใจในการเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นพิเศษ (ไพวัลย์ เหล็งสุดใจ, 2555) การเป็นครูนั่นมิใช่ใครที่พอจะมีความรู้ หรือทำทางน่าเชื่อถือก็จะเป็นครูได้ ครูเป็นคุณลักษณะที่ผู้ประสงค์จะดำเนินวิชาชีพนี้ต้องฝึกฝนศึกษาจนเกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับขององค์กรวิชาชีพในระดับหนึ่งเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพราะครูเป็นวิชาชีพที่สังคมคาดหวัง จะต้องมึบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต อาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่จะต้องมึทั้งความรู้ความสามารถทางวิชาการและมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2556 ในด้านการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติตนของครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ และการกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย จรรยาบรรณ 5 ด้าน คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคมซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครูดังกล่าวนี้ เป็นประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติที่กำหนดขึ้นตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่ครูต้องหรือพึงประพฤติปฏิบัติตามและงดเว้นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จากความเป็นมา ความสำคัญของปัญหา และงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทั้งนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมาก การที่ผู้บริหารจะบริหารสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในหลาย ๆ ด้านมากน้อยเพียงใด และหลักธรรมาภิบาลด้านใดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหลักธรรมาภิบาล มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการนำไปปฏิบัติจริง จึงจะสามารถส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3 เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวม 1,982 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มาจากประชากรที่เป็นบุคลากรที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยให้ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการเทียบสัดส่วนจากกลุ่มประชากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดระดับของแบบสอบถามตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ ของลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale) ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดระดับของแบบสอบถามตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ ของลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale)

3.4 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ร่างแบบสอบถามตามลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปตรวจสอบ ความถูกต้องอีกครั้ง 4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อความที่ตรงตาม สิ่งที่ต้องการศึกษา ถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดไว้เป็น นิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ เพื่อทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 5. ตรวจสอบความ เที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความ เที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความ สอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) หรือค่าดัชนีความสอดคล้องมาคำนวณเพื่อความถูกต้องของเครื่องมือและนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดการพัฒนาและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยหาค่าดัชนีความ สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยได้ค่าตามความสอดคล้องมีค่า (IOC: Index of Item – objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 16. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งมีเกณฑ์การตัดสินค่าความเชื่อมั่น ถ้ามีค่า 0.70 ขึ้นไป แสดงว่า แบบสอบถามนั้นถือว่าใช้ได้ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เท่ากับ .95 ได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เท่ากับ .93 และได้ค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97 7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. ขออนุญาตจาก สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย 2. ผู้วิจัยนำ แบบสอบถามไปให้กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แต่ละแห่งด้วย ตนเอง 3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง 4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบ ความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล 5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการเลือกแบบสอบถามที่มีความ สมบูรณ์ครบถ้วน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ

(Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง 2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) 3. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) 4. การวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน 1.1 ความถี่ (Frequency) 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ในการวิเคราะห์หาว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้การทดสอบวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผลการศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา		\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านหลักนิติธรรม	4.48	0.68	มาก	5
2.	ด้านหลักคุณธรรม	4.53	0.69	มากที่สุด	3
3.	ด้านหลักความโปร่งใส	4.48	0.72	มาก	6
4.	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.54	0.69	มากที่สุด	2

5.	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.52	0.69	มากที่สุด	4
6.	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.63	0.57	มากที่สุด	1
รวม		4.52	0.68	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) รองลงมาได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผลการการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู		\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.68	0.57	มากที่สุด	1
2.	ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.65	0.62	มากที่สุด	2
3.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.63	0.64	มากที่สุด	4
4.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.58	0.75	มากที่สุด	5
5.	ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.63	0.61	มากที่สุด	3
รวม		4.64	0.63	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.57) รองลงมาได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผลการวิเคราะห์ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5) ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6)

ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4) ด้านหลักความโปร่งใส (X_3) ด้านหลักคุณธรรม (X_2) และด้านหลักนิติธรรม (X_1) สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้ร้อยละ 86.60 ($R^2 = 0.866$)

5. อภิปรายผล

การอภิปรายผลครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมได้ มีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายใช้ทรัพยากรอย่างความประหยัดและคุ้มค่า แต่ยังคงสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพได้ และให้โอกาสบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ศรีมวง (2560) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่า การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักคุณธรรม ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ เพลงไพลิน สิ้นธนนชัย (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

5.2 จากผลการวิจัย พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการประพฤติตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู หมั่นศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และหมั่นสร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพสู่การเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฎยา พันหาบ และพรศิริมา บุรณะพันธ์ (2563) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้าน

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล และสมฤทัย เต่าจันทร์ (2566) ได้ทำ งานวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไป น้อยคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ตามลำดับ

5.3 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม (X_1) ด้านหลักคุณธรรม (X_2) ด้านหลักความ โปร่งใส (X_3) ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4) ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5) และด้านด้านหลักความรับผิดชอบ (X_6) สามารถพยากรณ์ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูได้ ร้อยละ 86.60 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ให้ ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักในหน้าที่ของตนเองและ ความรับผิดชอบต่อสังคม และด้าน ความคุ้มค่า ซึ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน ผลจากการบริหารโดยการยึดหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อภาพรวม ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู คือ ครูมีความประพฤติตนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ ผู้รับบริการ ส่งเสริมการเรียนรู้สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีคุณภาพ รวมไปถึงการมี ความรัก ความสามัคคีร่วมกันระหว่างผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพนำไปสู่ เป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด และมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้รับบริการสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกานดา สุโลมาน (2560) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การ ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านความคุ้มค่า ส่งผล ต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 74.30 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สหัตพงษ์ พิทอนวร (2563) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับ จรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ ตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถสรุปเป็น องค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) มีความเสียสละ เอื้ออาทร ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยความเมตตา
- 2) มีความสามัคคีและผนึกกำลังกันในการพัฒนาการศึกษาสู่เป้าหมาย มีความยึดมั่น
- 3) สนับสนุน ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 4) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษา
- 5) เป็นผู้ดำเนินการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1) จากผลการวิจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความไว้วางใจระหว่างครู ผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างอย่างมีคุณภาพ

2) จากผลการวิจัยการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ความสำคัญในด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยอย่างยิ่ง การที่ผู้บริหารสถานศึกษานส่งเสริมให้ครูมีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้ตามเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด

3) จากผลการวิจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ข้อเสนอแนะว่า ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาด้านนิติธรรมเป็นสำคัญ

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำแนวคิด ทฤษฎี การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในแบบอื่น ๆ มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของโรงเรียน ทางด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารจัดการ

3) ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ ของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู กับปัจจัยอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลวรรณ ศรีม่วง. (2560). การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- นาฎยา พันหาบ และพรศิริมา บุรณะพันธ์. (2563). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 17 (78): 45.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุลและสมฤทัย เต่าจันทร์. (2566). สภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8 (1): 222.
- ประพัฒน์ โพธิวรคุณ. (2554). หลักบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษา. นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- ไพวัลย์ เหล็งสุดใจ. (2555). จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- เพลงไพลิน สีนธนนชัย. (2566). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยุทธศาสตร์ชาติ. พ.ศ. 2561-2580. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- สุกานดา สู่โลมาน. (2560). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก. กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- สหัตพงศ์ พิทรวอน. (2563). การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. *ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

ภาษาอังกฤษ

National Strategy 2018-2037. Office of the National Strategy Committee Secretariat. National Economic and Social Development Board. Bangkok: Office of the Secretary of the National Education Council.

Office of the Secretary-General of the Teachers' Council. (2013). *Teachers' Council and Educational Personnel Act B.E. 2546. 6th ed.* Bangkok: Teachers' Council Ladprao.

- Office of the Civil Service Commission. (2012). *Principles of Good Governance for Public Administration*. Cabinet and Royal Gazette Publishing House.
- Paiwan Lengsudjai. (2012). *Professional Ethics for School Administrators*. Ph.D. Thesis. Bangkok: Silpakorn University.
- Phithawon S. (2020). Compliance with the Principles of Good Governance of Educational Institution Administrators and the Professional Ethics of Teachers Secondary Educational Service Area Office 18. *Master of Education*. Rajamangala University of Technology Phattharamphaipanni.
- Phanhab N. and Buranaphan P. (2020). Professional Ethics Practices of Teachers in Schools Under the Local Administrative Organization. Nong Khae District, Saraburi Province. *Sakon Nakhon Rajabhat University Graduate Journal*, 17 (78): 45.
- Praphat Phothiworakun. (2011). *Principles of Good Governance and Society to Promote Educational Reform*. Nakhon Pathom: Educational Administrators Development Institute.
- Royal Institute. (2013). *Royal Institute Dictionary 2011*. 2nd ed. Bangkok: Aksorn Charoentat Publishing.
- Srimuang K. (2017). Good Governance-Based Administration of Educational Institution Administrators under the Samut Prakan Municipality. *Master of Education Thesis*. Burapha University.
- Sulaiman S. (2017). The use of good governance principles by educational administrators that affects the performance of civil servant teachers under the Nong Chok District Office. Bangkok. *Master of Education Thesis*. Rajabhat Rajanagarindra University.
- Sinthananchai P. (2023). Good Governance Management of Administrators Affecting Human Resource Management in Schools under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. *Master of Education Thesis*. Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Srisat B. (2013). Preliminary research. 9th ed. Bangkok: Suwiryasan.Trilertphotkun
- P. and Somruthai Taochan S. (2023). The Code of Professional Ethics of Civil Servants Teachers in the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5. *MCU Journal of Ubon Ratchathani University*, 8 (1), 222.